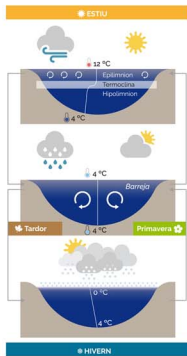

ESTANYS D'ALTA MUNTANYA

MIG ANY A LES FOSQUES

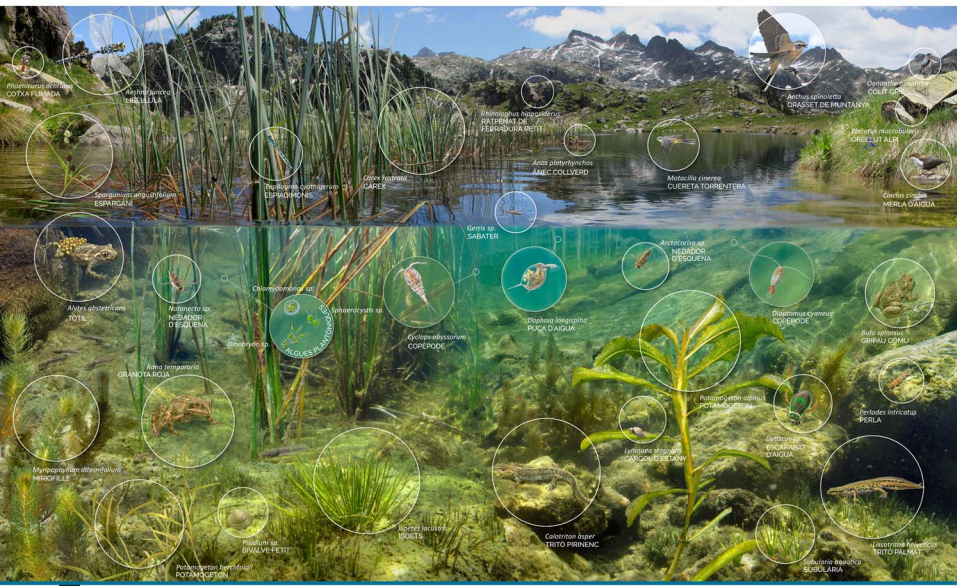
Els estanys dels Pirineus tenen un origen glacial i es caracteritzen per estar sotmesos a **condicions extremes**. Les seves aigües són molt fredes i amb pocs nutrients. Una característica que els fa especials és que a l'hivern s'hi forma una coberta de gel. La neu que s'acumula sobre el gel deixa l'interior dels estanys a les fosques la meitat de l'any. Això condiciona les espècies que hi viuen a estar adaptades a un cicle estacional molt marcat.

NO SÓN TOTS IGUALS

Les característiques dels estanys marquen les espècies que hi viuen:

- **L'altitud.** Com més alt és l'estany, més freda n'és l'aigua, i menys restes vegetals hi entren, ja que el desenvolupament de la vegetació de la conca és menor.
- **Les sals minerals** varien depenent de la geologia de la conca. Els estanys sobre granits tenen les aigües menys mineralitzades.
- **La mida** pot variar de pocs metres quadrats a més de 50 hectàrees els més grans. Les basses o estanysets es glacen completament a l'hivern i poden arribar a assecar-se a l'estiu.

Molt més que aigua freda

Als estanys pirineus hi ha una notable diversitat d'espècies. Des d'organismes que viuen suspesos en l'aigua formant part del plàncton (algues, puces d'aigua i copepodes); passant per plantes, mol·luscs, cucs, insectes i amfibis que viuen al fons o al litoral; fins ocells i ratpenats que viuen al sobre de l'aigua. Es surten de l'aigua.

AMFIBIS

La **granota roja** pon masses gelatinoses d'ous en aigües d'estanys i basses d'alta muntanya, on és l'amfibi més comú. Els capgrossos són principalment herbívors.

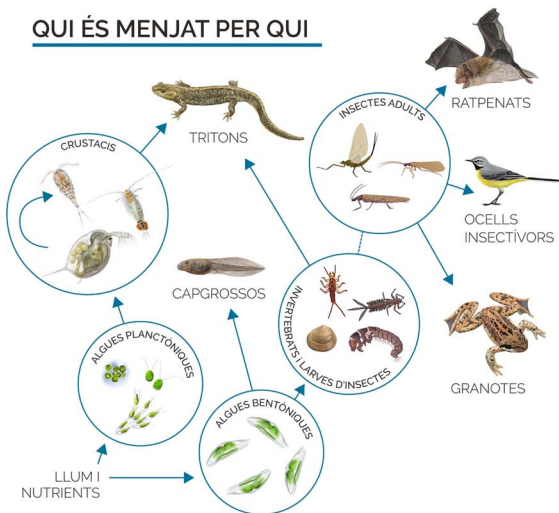
Els mascles de **tòtil** en temps de zel, emeten un *tut* metàl·lic i duen la posta a les potes posteriors. Els capgrossos són grossos i ràpids, i necessiten més d'un any per completar el seu cicle vital. Per aquest motiu no es troben mai en petits estanysets o basses que es podrien assecar.

El **gripau comú** és gros i nocturn, pon llargs cordons d'ous en aigües somes. Els capgrossos són menuts i negres. Els trobem només en els estanys o basses més calents.

El **trítid pirinenc** és una espècie que només es troba als Pirineus. És inconfusible per la pell aspra i rugosa, de color bru variable, en general amb una línia dorsal groguenca i la panxa taronja en època de zel. S'alimenta de petits invertebrats aquàtics.

El **trítid palmat** es troba distribuït per tota Europa occidental. És menut i amb cua aplanada. Només viu en aigües netes. Pot viure en estanys a molta altitud, on hi és present tot l'any.

QUI ÉS MENJAT PER QUI

PLANTES AQUÀTIQUES

En estanys situats a altituds mitjanes i baixes hi creixen densos prats de plantes aquàtiques. L'espècie més freqüent és l'espargani de muntanya, de fulles surants i molt comú a les vores poc fondes dels estanys. Sota l'aigua són habituals les gespes d'isoets, la subulària, el miriofitlle i potamogetons.

RISCS PER A LA CONSERVACIÓ

Entre les principals amenaces per a les espècies que viuen als estanys hi ha:

- La **introducció d'espècies invasores de peixos** que depenen sobre les espècies més conspicues com invertebrats, larves d'insectes i amfibis.
- Alguns estanys, especialment els més grans, s'han utilitzat per a l'**explotació hidroelèctrica**, que altera l'hàbitat litoral i les espècies que hi viuen.
- Tot i que els estanys es troben en indrets remots, els arriba **contaminació difosa** de les capes altes de l'atmosfera que es detecta principalment en les espècies que es troben a dalt de tot de la cadena alimentària.

LIFE LIMNOPIRINEUS

